

ANA PAUKER

EDITURA PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

ANA PAUKER

I

„Viața Anei Pauker este viața minunată a femeii revoluționare, care în cele mai grele condiții nu a dat înapoi în fața greutăților, suferințelor și cumplitelor persecuții ale dușmanului de clasă și care căpăta mereu forțe și energii noi din adâncă încredere în dreptatea cauzei sale“...

Astfel scria Dolores Ibarruri, Passionaria, salutând eliberarea din închisoare a tovarăsei Ana Pauker.

Intr'adevăr, viața tovarăsei Ana Pauker este o pildă minunată de curaj și devotament nemărginit față de cauza clasei muncitoare. Din anii tinereții și până astăzi, tovarășa Ana se află neconținut în luptă pentru binele poporului muncitor, în posturile de răspundere încredințate de partid.

Hotărîrea, dârzenia și intransigența revoluționară, înalta principialitate de clasă, ura neîmpăcată contra exploatatorilor și dragostea fierbinte față de poporul muncitor au fost trăsăturile caracteristice ale tovarăsei Ana încă dela începuturile activității ei în vechea mișcare socialistă. Desvoltate în lupta aprigă și grea cu dușmanul, călite și educate de partid, aceste însușiri ale tovarăsei Ana au făcut ca ea să devină una din marile figuri ale poporului nostru, ale partidului clasei muncitoare.

Ana Pauker s'a născut la 13 Decembrie 1893, în comuna Codăești (Moldova), dintr'o familie de oameni nevoiași.

La terminarea studiilor, dorința fierbinte pe care o avea încă din anii adolescenței de a lupta pentru luminarea poporului o îndeamnă să se îndrepte spre munca de învățătoare.

În Septembrie 1915 Ana Pauker cunoaște mișcarea socialistă, și de atunci întreaga ei viață este închinată marii cauze a poporului muncitor.

Tovarășa Ana Pauker a intrat în mișcarea muncitorească în anii sbuciumați ai primului război mondial.

La începutul războiului, burghezia și moșierimea română au luat poziția de „neutralitate”, așteptând care din tabere va ieși victorioasă din război. Aceasta nu le împiedica să facă afaceri rentabile atât cu Germania, cât și cu puterile Antantei.

Bogățiile României erau puse la dispoziția imperialiștilor germani, americani, englezi și francezi.

În această perioadă, situația masselor muncitoare din țara noastră a fost foarte grea. Salariile mici, orele nenumărate de lucru, lipsa de locuințe secau vlaga muncitorimii. Țărănimea muncitoare nu avea pământ și era înglodată în datorii. Masele muncitoare se ridicau la luptă.

Mișcarea muncitorească era condusă în acea vreme de partidul socialist. Influența social-democrației din Apus asupra marii părți a conducătorilor socialiști din țara noastră frâna avântul revoluționar al masselor. Dar din rândurile clasei muncitoare încep să se ridice luptători hotărâți să lupte împotriva oportunismului și să apere interesele poporului muncitor.

Ana Pauker, pe atunci încă tânără, se avântă cu toată înflăcărarea în luptă. Simțul ei revoluționar, dragostea ei față de clasa muncitoare i-au dictat fără greș dela început drumul pe care trebuie să-l urmeze.

Între oportunismul care preconiza metoda împăciuitoare, jucând în struna claselor exploatare, și între drumul greu al luptei revoluționare pentru binele clasei muncitoare, ea l-a ales pe cel din urmă. Primejdiile nu o înspăimântau. Convinsă că luptă pentru o cauză mare și dreaptă, ea participă activ la întrunirile și manifestările muncitorești, ia o atitudine fermă și curajoasă în ciocnirile cu poliția, e hotărâtă să nu precupească nimic pentru triumful marilor idei ale socialismului.

Anul 1915, anul în care tovarășa Ana Pauker intră în mișcare, marchează un început de luptă intensă pentru pace, impo-

triva salariilor mici, împotriva scumpetei, împotriva exploatării nemiloase la care era supusă muncitorimea și țărănimea română.

La începutul anului 1916 au loc greve, întruniri și mari demonstrații de masă cu lozincile: „Jos războiul !“, „Vrem pâine !“, „Jos speculanții, vrem ieftinirea traiului !...“. Se formează comitete contra speculei și scumpetei, pentru obținerea scăderii prețurilor la alimente. În Iunie au loc puternicele manifestații ale muncitorimii din Galați, înecate în sânge.

Tovarășa Ana activează în rândurile femeilor muncitoare, participă la acțiunile femeilor împotriva războiului și scumpetei. Indignarea împotriva reprimării sângeroase a manifestației muncitorilor din Galați întărește și mai mult hotărîrea ei de a duce neclintit lupta înainte.

În August 1916, împinsă de imperialismul englez și francez, România intră în război alături de puterile Antantei.

Intrarea în război a accentuat cumplit mizeria și suferințele maselor muncitoare. Sute de mii de oameni erau trimiși să moară pentru îmbogățirea imperialiștilor străini și a claselor stăpânitoare din România. În timp ce soldații români mureau pe front ciuruiți de gloanțe, istoviți de foame, măcinați de tifos exantematic, burghezii și moșierii români huzureau alături de imperialiștii englezi și francezi.

Numai la 4 luni după declararea României în stare de război, la 16 Decembrie 1916, Bucureștiul a fost ocupat de Nemți. O parte a populației precum și armata s'au refugiat în Moldova.

În condițiile grele ale ocupației nemțești și ale stării de asediu, când organizațiile muncitorești au fost interzise, elementele revoluționare din sânul partidului socialist căutau să păstreze legătura cu masele și să organizeze lupta pentru revendicările lor cele mai arzătoare, pentru pace.

Tovarășa Ana participă în acest timp la organizarea primei tipografii ilegale, o mașină „Boston“, instalată în clădirea Băii Centrale din Calea Moșilor. Ea frecventează întâlnirile clandest-

tine, împrăştie manifeste, ţine legături cu muncitorii din întreprinderi.

Una din sarcinile importante pe care le avea pe atunci tovarăşa Ana era şi munca de lămurire printre soldaţii germani. Datorită acestei munci, ea primea prin soldaţii germani numerele ziarului „Leipziger Volkszeitung“, scos de grupul revoluţionar „Spartacus“, în fruntea căruia stăteau Karl Liebknecht, Roza Luxemburg şi Clara Zetkin.

La retragerea armatelor germane din România, soldaţii au sustras comandamentului însemnate cantităţi de cerneală tipografică, pe care le-au lăsat tovarăşei Ana pentru gazetele partidului socialist.

Sub influenţa revoluţiei ruse din Februarie 1917, mişcarea muncitorească din România cunoaşte un nou avânt.

Revoluţia rusă a adus o adâncă frământare în rândurile maselor de muncitori, ţărani şi soldaţi din ţara noastră. Războiul şi ocupaţia germană, exploatarea cruntă din partea burgheziei şi moşierimii, teroarea, nemulţumeau profund straturile cele mai largi ale poporului. Muncitorimea, în special, era adânc răscolită de evenimentele din Rusia. Imediat după revoluţia din Februarie, în rândurile muncitorilor încep să se creeze cercuri în care se discută problemele revoluţiei ruse. Țăranii se trezesc şi ei la luptă pentru pământ, pace şi libertate. Contactul cu soldaţii ruşi, vecinătatea Rusiei — dau un puternic suflu revoluţionar mişcării muncitoreşti din România. Au loc adunări şi demonstraţii în care muncitorimea română îşi exprimă solidaritatea cu lupta revoluţionară a marelui proletariat rus.

Activând în acest timp în rândurile femeilor muncitoare, tovarăşa Ana Pauker organizează şi conduce la 23 Martie 1917 o mare manifestaţie a femeilor din Bucureşti, pentru pace şi pâine. A fost prima manifestaţie de acest fel. Trebuie ţinut seamă că ea a avut loc pe teritoriul ocupat de Nemţi. Masse mari de femei, ai căror bărbaţi erau mobilizaţi pe front, au manifestat pe străzile Capitalei cu lozinca „Ajutor şi pace !“. În această demonstraţie, femeile au dovedit mult curaj şi voinţă de luptă. Cu toate că au avut loc serioase ciocniri cu poliţia, demonstraţia n'a putut

fi oprită. Rânduri compacte de femei au străbătut o bună parte din Calea Victoriei, reușind să ajungă până la casa lui Marghiloman — unul din fruntașii reacțiunii. În memoriile lui Marghiloman se găsește următoarea notă cu privire la această demonstrație: „Femeile sunt prea numeroase ca să nu fi fost puse în mișcare de cineva”¹.

Manifestația, organizată și condusă de tovarășa Ana, a avut un larg răsunet în masse și a impus comandamentului german satisfacerea unora dintre cerințele manifestantelor.

Demonstrația din Martie 1917 constituie un moment important în istoria luptelor revoluționare ale muncitorimii. Ea a întărit încrederea masselor în forțele sale și a fost o treaptă importantă pentru luptele viitoare, care aveau să se desfășoare sub influența directă a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

*
* *
*

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a deschis o eră nouă în istoria omenirii. Victoria proletariatului rus a arătat muncitorimii din întreaga lume drumul pe care trebuie să-l urmeze pentru izbăvirea sa de sub jugul exploatator al capitalismului. Ea a arătat că drumul „reformelor”, al „colaborării pașnice” cu burghezia înseamnă de fapt trădarea intereselor clasei muncitoare și susținerea intereselor burgheziei, că singurul drum prin care proletariatul va putea ajunge la socialism este drumul luptei revoluționare, deschis de marele partid al lui Lenin și Stalin, luminat de farul învățăturii marxist-leniniste.

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a dat un nou și puternic imbold mișcării muncitorești din România.

„Care vechi activist al mișcării revoluționare — spune tovarășa Ana — nu-și amintește oare cu emoție zilele istorice din Octombrie 1917, când vestea victoriei bolșevicilor și a masselor muncitoare conduse de ei a fost ca un semnal de alarmă, care

¹ A. Marghiloman, Note politice, vol. II, pag. 73.

trezea în toate țările conștiința proletarilor înaintați, îi unea, îi mobiliza la acțiune revoluționară?"¹.

Sub influența Marii Revoluții Socialiste din Octombrie se formează în țara noastră primele grupuri comuniste. Printre acei care au inițiat această mișcare a fost și tovarășa Ana Pauker. Grupurile comuniste duceau o luptă neobosită împotriva oportunismului conducătorilor de dreapta ai partidului socialist, lămurau masele asupra importanței internaționale a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, le chemau la luptă pentru sprijinirea revoluției, pentru izgonirea Nemților din țară, pentru dobândirea nesuferitului jug capitalist.

Tovarășa Ana activează intens pentru lărgirea și întărirea grupurilor comuniste — germenii viitorului partid comunist.

Ura de moarte a imperialiștilor americani, englezi și francezi deslănțuită împotriva tânărului stat socialist, mârșava coaliție inițiată de ei pentru sugrumarea Statului Sovietic au găsit un răspuns imediat la clasele stăpânitoare din România, care intră cu slugărnicie în slujba contrarevoluției organizate de intervențiștii imperialiști.

Incheind rușinoasa pace cu Nemții, prin care întreaga economie românească era subjugată imperialismului german, burghezia și moșierimea română își asigură sprijinul imperialiștilor pentru cotorpirea Basarabiei și în acelaș timp întetește în toată țara teroarea împotriva organizațiilor muncitorești.

Din momentul înființării grupurilor comuniste, membrii lor iau o atitudine hotărâtă împotriva acestei politici a claselor stăpânitoare. Elementele revoluționare din sânul partidului socialist erau decise să apere cu prețul libertății și vieții lor independența Patriei. În acelaș timp, grupurile comuniste demascau neobosit politica nefastă a guvernului, care se angaja ca jandarm al imperialismului la granița Statului Sovietic.

Inflăcărată de victoria măreață a proletariatului rus, tovarășa Ana participă activ la elaborarea Declarației de principii a partidului socialist, care cuprindea o entuziastă solidarizare cu Marea

¹ Ana Pauker: „Uniunea Sovietică, eliberatoarea popoarelor“, ed. P.M.R. 1948, pag. 18.

Revoluția Socialistă din Octombrie și stabilea că singurul mijloc de eliberare a clasei muncitoare este revoluția socialistă și dictatura proletariatului. Împreună cu un grup de tovarăși, ea redactează ziarul „Trăiască Socialismul”. Prima echipă de răspândire a ziarului a avut în fruntea sa pe tovarășa Ana Pauker.

Era la câteva zile după retragerea Nemților. Strigătul „Trăiască Socialismul” a zguduit puternic străzile Capitalei. Cetățenii ieșeau din case, se strâneau în grupuri, îi smulgeau cu nerăbdare foile din mână. În jurul tovarășei Ana avu loc o adevărată manifestație. Lozincile apărute în primul număr al ziarului „Trăiască Socialismul” chemau poporul muncitor din România la lupta pentru binele Patriei și al poporului, pentru pace și prietenie cu marea Țară a Socialismului, Uniunea Sovietică.

Puternic ca o chemare răsună glasul tovarășei Ana: „Jos mâinile de pe Rusia Sovietică!”, „Pace imediată cu Rusia Sovietică!”, „Trăiască socialismul!”.

*
* *
*

Valul revoluționar ridicat de victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie creștea zi de zi. În ciuda stării de asediu și a teroarei, clasa muncitoare din România se ridica tot mai hotărât la lupta pentru drepturile ei.

La începutul lunii Decembrie, în majoritatea întreprinderilor din Capitală au izbucnit greve și au avut loc demonstrații de stradă.

Tovarășa Ana duce în această perioadă o intensă muncă politică și organizatorică printre muncitorii și muncitoarele dela C.F.R. și C.A.M.

O bătrână muncitoare dela C.A.M. povestește cât de mult era iubită tovarășa Ana de toți muncitorii: „Îmi aduc aminte, în anul 1918, lucram la Regie. Tovarășa Ana venea des printre noi pentru a organiza pe muncitoare în sindicat. Era tânără, deșteaptă, curajoasă. Era a noastră și noi eram mândri de ea. O iubeau toate muncitoarele, și cele tinere, și cele mai în vârstă.

Odată, la o întrunire, a venit Ilie Moscovici. El ne-a spus că în țara noastră trebuie întâi să dezvoltăm capitalismul, să avem multe fabrici și mulți muncitori, și numai după aceea vom putea face socialism. Femeile noastre au râs de el. Ele îi răspundeau prin cuvintele tovarăsei Ana: «Ce avem noi dela capitaliști? Numai biciul și jugul!». De atunci purtam mereu în inimi pe Ana noastră. Pe Ana noastră n'am uitat-o niciodată.

Cele mai puternice greve au fost acelea ale tipografilor dela întreprinderile Sfetea, Minerva și altele. Grevele tipografilor au reușit să închege în jurul lor solidaritatea întregii muncitorimi din Capitală.

În ziua de 13 Decembrie 1918 muncitorii din Capitală au ieșit să manifesteze pentru dreptul la o viață mai bună, împotriva foametei și mizeriei.

Coloane nesfârșite de muncitori, venind din toate colțurile Capitalei, s'au îndreptat spre centru, strigând lozincile: „Jos starea de asediu!“, „Vrem ziua de muncă de 8 ore!“, „Pământ țăranilor!“, „Trăiască revoluția rusă!“, „Vrem pâine și libertate!“.

Printre cei care conduceau manifestația, dâră și neînfricăta, se afla tovarășa Ana.

Când manifestații s'au apropiat de Teatrul Național, îi lovi o ploaie de gloanțe. Cădeau asasinați bărbați, femei și copii. Piața Teatrului Național s'a făcut roșie de sângele muncitorilor.

Tovarășa Ana a scăpat ca prin minune din cumplitul măcel.

II

După reprimarea sălbatică a demonstrației din 13 Decembrie 1918, burghezia întetește teroarea împotriva clasei muncitoare și mișcării revoluționare.

Măsurile represive, arestările, persecuțiile au provocat desorientare și șovăială în rândurile conducătorilor oportuniști. Lași și slugarnici în fața stăpânirii, oportuniștii învinuiau pe comuniști că prin acțiunile lor „prea revoluționare“ „periclitează activitatea legală a partidului“ și „înfurie burghezia“.

Împreună cu un grup de activiști revoluționari care nu fuseseră arestați, Ana Pauker luptă pentru regrouparea și organi-

zarea forțelor împotriva oportuniștilor, care voiau să zădărnicească avântul revoluționar al masselor.

Tovarășa Ana organizează acțiuni de solidarizare a masselor cu cei închiși, redactează și răspândește manifeste ilegale, ia cuvântul la întruniri de protest, participă la întemeierea comitetelor pentru salvarea celor închiși. Demascând oportunismul, tovarășa Ana propagă învățăturile marelui Lenin și luptă pentru transformarea partidului socialist în partid comunist. În cuvinte înflăcărâte, pline de încredere în victoria cauzei proletariatului, ea vestea miilor de muncitori adunați la întrunirea de 1 Mai 1919 începutul noii etape în lupta clasei muncitoare din România.

„Întâi Mai, ieri, era doar o luminiță în beznă, un punct doar într'un noian de suferințe, era un zâmbet doar printre lacrimi, un pas numai liber pentru mii în lanțuri. Și azi întâi Mai? În sufletul marelui tot muncitoresc e lumină, căldură și sărbătoare ca nicicând. E mare sărbătoare pentru că nu se poate ca fiecare dintre noi să nu vadă în mintea-i pe frații noștri proletari care — sătui de aceeași apăsare — au aruncat din spinare ucigătoarea povară cu care îi încărca nesățiosul de capitalism. Și s'au ridicat mândre frunțile muncitorești, brațele proletare au dărâmat cu putere îngrădirile înnăbușitoare, și azi 1 Mai își împletește tineretea, puterea și bucuria primăverii cu roșul naturii, dorul de viață, de bine, de dreptate a idealului socialist“.

Această cuvântare a tovarăsei Ana a fost rostită puțin timp după crearea Internaționalei Comuniste. Ea oglindea poziția comuniștilor din România de aprobare entuziastă a apelului lansat de primul Congres al Internaționalei Comuniste.

Lupta pentru crearea unui partid comunist se întetea tot mai mult. Învățăturile lui Lenin câștigau tot mai mulți adepți în rândurile mișcării muncitorești din țara noastră.

Tot mai mare era numărul muncitorilor care cereau transformarea partidului socialist în partid comunist și afilierea lui la Internaționala Comunistă.

Tânăra luptătoare Ana Pauker se afla în primele rânduri ale celor care propagau apelul Internaționalei Comuniste și luptau cu avânt pentru făurirea Partidului Comunist din România.

Prin cuvinte calde și convingătoare, tovarășa Ana lămurea pe înțelesul tuturor problemele cele mai complicate și găsea în totdeauna calea cea justă în situațiile cele mai grele. Era apropiată și dragă muncitorilor.

Una din acțiunile de mare răsunet din acea vreme, greva muncitorilor și muncitoarelor dela fabrica „Mandrea” din șoseaua Măgurele, a fost condusă de tovarășa Ana. Solidaritatea și tăria muncitorilor au invins. Patronii au fost nevoiți să cedeze.

Activitatea tovarășei Ana atrage atenția dușmanului. Ea este urmărită neconținut de agenții Siguranței. Nimic nu poate însă s'o intimideze. Ea are o încredere nețărmurită în masele muncitoare, și muncitorii o apără de repetate ori de furia Siguranței burghezo-moșierești.

Infrângerea grevei generale din 1920 a impus ca un învățământ esențial pentru mișcarea muncitorească din țara noastră necesitatea creării fără întârziere a partidului comunist și izgonirea din rândurile partidului clasei muncitoare a trădătorilor de teapa lui Flueraș, Jumanca, Grigorovici și alții.

Sub presiunea masei membrilor de partid, conducerea partidului socialist a fost nevoită să convoace congresul partidului pentru 8 Mai 1921. La acest congres de importanță istorică, majoritatea delegaților, reprezentând voința a 4/5 din masa membrilor de partid, a votat pentru afilierea partidului socialist la Internaționala a III-a și transformarea lui în partid comunist.

Apreciind importanța acestui congres și arătând sarcina ce revenea comuniștilor după congres, tovarășa Ana Pauker spunea: „La Congresul dela 8 Mai 1921 al partidului socialist, majoritatea a votat pentru transformarea partidului socialist în partid comunist. Prin acest vot, majoritatea congresului a fixat partidului comunist sarcina de a prelua tot ce a fost mai bun în activitatea și lupta partidului socialist și de a continua lupta pentru interesele vitale ale poporului, în mod consecvent, fără compromisuri de principii, de a lupta hotărât și devotat, în ciuda oricăror greutăți și piedici care s'ar putea ivi în calea membrilor săi”¹.

¹ Ana Pauker: „Raport asupra Statutului Partidului Comunist Român”, ed. P.C.R. 1945, pag. 6.

La Congresul din 8 Mai majoritatea activiștilor revoluționari, care erau pentru afilierea la Internaționala a III-a, au fost arestați. Cei rămași în libertate aveau de îndeplinit o sarcină foarte grea. Ei trebuiau să zădărnicească manevrele burgheziei și ale socialiștilor de dreapta, care voiau să anuleze votul majorității dela congres. Comuniștii rămași în libertate, printre care tovarășa Ana, strâng forțele partidului, organizează secțiunile partidului din București și din țară. Tovarășa Ana Pauker reorganizează ziarul „Socialismul”. Ea se află în fruntea Comitetului central de ajutorare, care organizează apărarea și sprijinirea comuniștilor închiși la Văcărești și în subteranele Jilavei.

În anii 1921—1922 Ana Pauker face parte din Comitetul secțiunii de București a partidului, conduce gruparea femeilor comuniste și lucrează în redacția organului Partidului Comunist din România, „Socialismul”.

Tovarășa Ana combătea necruțător pe aceia care subapreciau importanța muncii partidului în rândurile organizațiilor de masă. Ea subliniază mereu că invincibilitatea și forța partidului stă în legătura sa cu masele, iar această legătură se realizează în primul rând prin organizațiile de masă, prin sindicate, organizațiile de tineret, grupările femeilor, comitete de ajutorare a celor închiși și altele.

Tovarășa Ana atribuia o mare importanță organizării propagandei comuniste în rândurile femeilor muncitoare. Ea lupta pentru aplicarea în viață a tezelor Internaționalei Comuniste cu privire la munca partidului în rândurile femeilor.

În toamna anului 1922 tovarășa Ana participă la organizarea Congresului al II-lea al partidului.

Teroarea deslănțuită de guvernul liberal împotriva comuniștilor a împiedicat ținerea congresului în condiții legale. Congresul a fost organizat la Ploiești, ferit de ochii Siguranței și poliției, apărat de zidul muncitorilor petroliști din Valea Prahovei. La acest congres tovarășa Ana a prezentat raportul despre problema muncii partidului în rândurile femeilor muncitoare. Raportul a analizat activitatea partidului în rândurile femeilor și, apă-

rând învățătura lui Lenin și tezele Internaționalei Comuniste, a combătut diferitele devieri în domeniul muncii printre femei.

La Congresul al II-lea al Partidului Comunist din România, tovarăsa Ana Pauker a fost aleasă în conducerea partidului, încredințându-i-se răspunderea pentru comisia de femei.

După congres, partidul își intensifică activitatea în rândurile masselor.

Tovarăsa Ana Pauker lucrează în conducerea organizației de București, cea mai puternică organizație a partidului nostru. Ea desfășoară o muncă intensă pentru întărirea organizațiilor partidului, organizează educația marxist-leninistă a membrilor de partid, conduce acțiuni revendicative în uzine, întărește neconținut organizațiile de masă.

În anii 1921—1923 influența partidului în sindicate a crescut foarte mult. Partidul lupta pentru demascarea și izgonirea conducătorilor oportuniști din sindicate.

Congresul sindical dela Cluj, întrunit în Septembrie 1923, trebuia să hotărască asupra soartei mișcării sindicale din țara noastră. Tovarăsa Ana Pauker era delegata muncitorilor din București.

Oportuniștii, în frunte cu Flueraș, Ilie Moscovici, Șerban Voinea și alții, făceau tot posibilul pentru a smulge cu orice preț afilierea la Internaționala galbenă dela Amsterdam și excluderea comuniștilor din sindicate. Uriașa majoritate a muncitorilor sindicaliști era însă alături de comuniști pentru unitatea sindicală, pentru o conducere revoluționară, pentru democrația sindicală și împotriva afilierii la Amsterdam.

Bonzii sindicali, social-democrații de dreapta, au chemat în ajutor aparatul de stat burghezo-moșieresc. În preajma congresului, mulți dintre delegații comuniști, care prin mandatul lor reprezentau votul a mii de muncitori, au fost arestați. Sala era înconjurată de agenți ai Siguranței și polițiști.

Văzând că masa delegaților le este potrivnică, conducătorii oportuniști calcă cele mai elementare principii ale democrației sindicale. La validare, ei anulează în mod ilegal peste 50 de mandate ale stângii. În plin congres, Flueraș, împreună cu reprezentantul Internaționalăi sindicale galbene dela Amsterdam, trădă-

torul Sassenbach, se năpustește în fruntea unei bande de bătăuși asupra delegaților de stânga.

Bătăușii social-democrați, împreună cu puternice detașamente de polițiști și agenți de Siguranță, au reușit să alunge din sală pe delegații de stânga.

Pentru atitudinea ei neșovăitoare de conducător comunist, tovarășa Ana Pauker a fost arestată, dar sub presiunea maselor a fost pusă în curând în libertate.

Împreună cu ceilalți activiști comuniști, ea pornește lupta pentru refacerea unității sindicale în cadrul sindicatelor unitare.

*
* *
*

Sub auspiciile imperialiștilor americani și englezi, burghezia și moșierimea română transformă țara într'un avanpost al războiului pregătit împotriva Uniunii Sovietice.

În calea realizării planurilor imperialiștilor străini și ale guvernanților români stă dârz Partidul Comunist. Guvernul caută un prilej pentru a scoate partidul înafara legii. Comuniștii sunt arestați pe stradă, întrunirile partidului sunt interzise, adunările sindicale se pot ține numai în prezența agenților dela Siguranță. Luptătorii închiși la Văcărești, Jilava și Doftana sunt supuși unui groaznic regim de distrugere fizică. Numai într'un singur an — între 1922-1923 — la Doftana au murit 35 de tovarăși. În această situație, elementele oportuniste din sânul partidului cereau îngustarea muncii de partid și păstrarea legalității cu orice preț. Tovarășa Ana Pauker se ridică împotriva acestor manifestări lichidatoriste. Ea arată că partidul trebuie să-și extindă neconținut activitatea, îmbinând metodele de luptă legale cu cele ilegale.

În Aprilie 1924 Partidul Comunist din România a fost scos înafara legii. Stăpânirea burghezo-moșierească, sprijinită de social-democrația de dreapta, spera că prin aceasta va putea nimici detașamentul de avangardă al clasei muncitoare. Dar partidul își regroupează forțele, se organizează pe baze ilegale și continuă lupta.

În Septembrie 1924 tovarășa Ana Pauker participă la Congresul al III-lea al Partidului Comunist din România.

La congres tovarăşa Ana demască pe oportunişti, pe acela care voiau să submineze disciplina de partid, principiul leninist al centralismului democratic şi să arunce partidul în mocirla des. organizării şi anarhiei mic-burgheze. Ea demască tendinţele sectariste „de stânga” — tendinţe de izolare a partidului de masse —, susţine cu tărie teza leninistă a frontului unic şi necesitatea organizării de fracţiuni comuniste atât în sindicatele unitare, cât şi în cele amsterdamiste.

Congresul a salutat lupta dusă de Partidul Bolşevic în frunte cu tovarăşul Stalin împotriva trădătorilor troţchişti, care voiau să submineze Statul Sovietic şi mişcarea muncitorească internaţională.

Tovarăşa Ana Pauker munceşte neobosit pentru a traduce în viaţă hotărârile congresului. Ea organizează răspândirea şi prelucrarea hotărârilor congresului în rândurile partidului şi în masa oamenilor muncii. Munca partidului în organizaţiile de masă se intensifică. Apariţia ziarului „Socialismul”, organul central al partidului, a fost interzisă odată cu aruncarea partidului în ilegalitate. Din însărcinarea Comitetului Central, tovarăşa Ana îndrumă presa legală de sub influenţa partidului, îndrumă şi organizează scoaterea gazetelor, manifestelor şi broşurilor ilegale. Cuvântul partidului pătrunde adânc în masse, mobilizându-le şi ridicându-le la luptă.

Munca de partid ia un nou avânt.

Ana Pauker e căutată cu ură turbată de Siguranţă. Romulus P. Voinescu, directorul Siguranţei generale, trimite următoarea telegramă cifrată în toate judeţele: „În chestiunea manifestelor clandestine, rog dispuneţi a cerceta şi afla dela cei arestaţi unde se află adăpostiţi conducătorii acţiunii clandestine Ana Pauker [şi alţii], care urmează să fie arestaţi cu orice sacrificiu, căci în caz contrar acţiunea va continua chiar după arestarea celor care au distribuit manifestele”.

Tovarăşa Ana continuă lupta în ilegalitate. Împreună cu alţi tovarăşi, ea conduce şi organizează din ilegalitate acţiunile partidului.

Tovară Ana Pauker în perioada
Congresului al III-lea al P.C.R.

La sfârșitul anului 1924 Siguranța dă de urmele tovarășei Ana și ea este arestată. E supusă unui regim barbar pentru a i se smulge declarații. Siguranța nu poate să afle nimic dela ea. Dă o singură declarație în care demască Siguranța ca o instituție ilegală și refuză să dea vreo lămurire despre activitatea partidului.

Interogatoriul tovarășei Ana Pauker este condus personal de comisarul regal, maiorul Hotineanu. Călăii nu-i pot răpune curajul și hotărârea. Noaptea, în mare secret, tovarășa Ana este transportată dela Siguranță la închisoarea Văcărești. Siguranța nu îndrăznește să transporte la închisoare pe tovarășa Ana la lumina zilei, de teama acțiunilor de solidaritate ale muncitorimii din București.

La Văcărești, tovarășa Ana stabilește legătura cu tovarășii de afară și împreună cu ei elaborează linia ce trebuie s'o adopte la proces. Ea cere ca împreună cu alți deținuți politici să fie pusă în libertate până la judecarea procesului. La refuzul procurorului, deținuții politici declară greva foamei. Patrusprezece zile a durat greva deținuților comuniști în frunte cu tovarășa Ana. Dârzenia și unitatea lor, protestul crescând al muncitorilor obligă pe călăi să cedeze. Ana Pauker — împreună cu alți luptători comuniști — este pusă în libertate.

În Iulie 1925 se înscenează procesul. La proces, tovarășa Ana demască regimul de exploatare burghezo-moșieresc. Ea se ridică împotriva pregătirilor de război antisovietic și împotriva înfeudării țării de către imperialiștii anglo-americani.

La perchiziție, la tovarășa Ana au fost găsite câteva scrisori dela Clara Zetkin. Aceste scrisori conțineau răspuns la cererea de ajutor pentru deținuții politici din România. Procurorul, cu intenții vădit provocatoare, o întreabă: „Este adevărat că ați cerut ajutor material din străinătate?”. Tovarășa Ana răspunde: „Da. Cerem și strângem ajutor. Solidaritatea internațională ajută pe cei închiși să-și păstreze forțele pentru ca să lupte împotriva acelor pe care voi îi reprezentați aici”.

În timpul procesului, tovarășa Ana împreună cu alți conducători ai mișcării muncitorești reușesc să dispară. Ea a fost con-

79852

16-XII-92

No. Secursitate 92

00124

Telegramă la

Iași. Inspector General de siguranță
 Gherghel - lașul serviciului de siguranță
 Brașov. Inspector General de siguranță
 - Târgul Mureș

În chestiunea manifestărilor clandestine
 nu dispunem a se cerceta și afla de la
 cei arestați unde se afla adăpostul
 conducătorilor acțiunii clandestine, cum
 Pauker, cum în vorbim în
 unei cu care pornirea să fie
 arestați cu ori cu sacrificiu, căci
 în caz contrar acțiunea nu am
 ține chiar după arestarea celor care
 au distorsionat manifestările -
 Directorul Siguranței Generale
 V. Rădulescu

Telegrama adresată de directorul Siguranței
 din București către organele represive din țară
 pentru urmărirea și arestarea tovarășei
 Ana Pauker

damnată, în lipsă, la 10 ani. Mai târziu, inscenându-l-se încă un proces, a fost condamnată din nou, tot în lipsă, la 20 de ani muncă silnică. Poporul muncitor o ascunde și o păzește de copoli Siguranței.

În toamna anului 1925, în scopul de a crea o diversivune la Regie, unde partidul și syndicatele aveau o influență mare asupra muncitorilor, fasciștii organizează cu ajutorul direcției și al câtorva elemente de clasate din rândurile muncitorilor o întrunire. Pentru „a susține“ mai mult cuvântarea oratorului, fasciștii aduc la adunare grupuri de studenți naționaliști și de bătauși.

Sub conducerea tovarășei Ana, adunarea a fost transformată într-o manifestație antifascistă.

În toiul adunării răsună puternic în sală glasul tovarășei Ana: „Ce știu domnii de viața și de necazurile noastre?“. Cuvintele ei sunt primite cu aprobări și cu ovații. Atmosfera din sală se schimbă dintr'odată. Fasciștii suferiră o înfrângere rușinoasă. Unul dintre ei recunoaște pe tovarășa Ana și strigă: „V'a vorbit comunista Ana Pauker“. Muncitorii și muncitoarele o înconjoară pe tovarășa Ana cu entuziasm și răspund fasciștilor: „Foarte bine, Ana este a noastră, ea luptă pentru noi“. Huliganii fasciști caută s'o insulte pe tovarășa Ana, s'o predea Siguranței. Dar un puternic cordon de apărare se formează în jurul ei. Muncitorii o însoțesc pe stradă până ce se conving că poate pleca fără să fie arestată.

Munca de masă a tovarășei Ana se imbină cu studiul aprofundat al teoriei marxist-leniniste. Ea studiază cu perseverență, documentându-se în cele mai variate probleme. Ea acordă o deosebită importanță însușirii teoriei de către activiștii de partid, arătând câte dificultăți poate cauza partidului insuficienta înarmare teoretică a cadrelor sale. Tovarășa Ana depune o muncă stăruitoare pentru prelucrarea în partid a genialei lucrări a tovarășului Stalin „Despre bazele leninismului“.

Activitatea tovarășei Ana Pauker este un exemplu de felul cum trebuie imbinată teoria cu practica revoluționară.

Nevoită să plece din țară, tovarășa Ana Pauker activează intens în rândurile mișcării muncitorești internaționale.

III

La începutul anului 1934 tovarăşa Ana Pauker revine în Bucureşti. Era după sângeroasele evenimente dela Griviţa. În amintirea tuturor stăruia încă tabloul eroicelor lupte prin care muncitorimea ceferistă s'a ridicat împotriva cruntei exploatarei a imperialiştilor străini şi a claselor stăpânitoare din România, împotriva stării de asediu şi a cenzurii, pentru libertăţile democratice, pentru onoarea şi independenţa Patriei.

Inchisorile erau pline de luptători. În fruntea lor se afla fiul cel mai bun al poporului, tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej.

Din ordinul imperialiştilor, clasele stăpânitoare din ţara noastră pregăteau febril întronarea dictaturii fasciste şi deslănţuirea atacului împotriva Uniunii Sovietice. Guvernele burgheze care se perindau la cârma ţării secătuiau nemilos masele muncitoare dela oraşe şi sate, măreau cursa înarmărilor, înteteau măsurile de teroare împotriva Partidului Comunist şi organizaţiilor de masă revoluţionare.

În cârdăşie cu partidele burghezo-moşiereşti, susţinând politica de fascizare şi de înfeudare imperialistă a ţării, şefii social-democraţi de dreapta Titel Petrescu, Ilie Moscovici, Jumanca şi alţii refuzau cu îndărătnicie să încheie frontul unic cu partidul comunist, ducând în permanenţă o campanie furibundă de cleve-tire şi provocări la adresa comuniştilor.

Condiţiile în care munceau atunci comuniştii erau cât se poate de vitrege. Nevoită să se ferească de ochii poliţiei, tovarăşa Ana trăia ilegal, despărţită de copiii ei, ducând o viaţă grea şi plină de lipsuri. În fiecare moment o pândeau arestarea. Numai devotamentul şi înaltul spirit de sacrificiu, de care în toate timpurile erau animaţi comuniştii, i-au dat tărie să reziste tuturor greutăţilor. Deasupra intereselor ei personale, ea punea interesele partidului şi ale clasei muncitoare. Pentru partid, pentru binele poporului, ea era gata de orice sacrificiu, până la sacrificiul vieţii.

Din 1935 tovarăşa Ana face parte din Secretariatul Comitetului Central al Partidului Comunist din România. În acest timp, cu toată opunerea şi sabotarea din partea şefilor social-

democrați și peste capul lor, masse din ce în ce mai mari se strâneau în jurul lozincilor partidului comunist, care chema clasa muncitoare și țărânimea la realizarea frontului unic muncitoresc și a unui larg front popular antifascist.

În focul luptei, muncitorii comuniști, social-democrați și cei fără partid se uneau și, peste capul spărgătorilor unității de clasă, încheiau platformă comună de luptă pentru revendicări comune. Astfel s'a întâmplat în grevele dela Anina și Buhuși, dela fabricile textile din București și altele.

Ca membră a Secretariatului C.C. al Partidului Comunist din România, tovarășa Ana desfășoară în acest timp o muncă intensă pentru încheierea și lărgirea mișcării antifasciste din România. Platforma largă a partidului, care chema la luptă împotriva fascismului pe toți oamenii cinstiți și iubitori de popor, indiferent de convingerile lor politice sau credințe religioase, găsea un răsunet viu în masse. În toată țara iau naștere comitete antifasciste și se dezvoltă o rețea de organizații antifasciste, legale și semilegale, cum erau: Comitetul național antifascist, Apărarea, patronajele, Comitetul femeilor antifasciste, Liga contra prejudecăților, Organizația mamei și a copilului, și altele. Apar numeroase ziare și reviste legale, ca: „Bluze albastre“, „Veac Nou“, „Arene“, „Era Nouă“, „Reporter“, „Clopotul“, „Ecoul“ și altele. Siguranța abia apuca să prindă de veste și să suspende unele din publicațiile antifasciste, când în locul lor apăreau altele.

Trăind în cea mai adâncă ilegalitate, tovarășa Ana n'a pierdut nicio clipă contactul cu masa, a simțit viu pulsul poporului. Călăuzit de experiența Partidului Bolșevic de imbinare a metodelor de muncă ilegale cu cele legale, Partidul Comunist din România se străduia să aplice această învățătură în condițiile țării noastre, legând revendicările diferitelor categorii sociale cu lupta împotriva fascismului și pregătirilor de război.

În aceste timpuri grele tovarășa Ana a știut întotdeauna să-și păstreze sângele rece, calmul, încrederea în forțele partidului, în forțele poporului muncitor. Munca nu era deloc ușoară. Se întâmpla adesea ca, după lungi și grele eforturi, Siguranța să răstoarne

toate planurile partidului, se întâmplau însuccese și greseli. Dar tovarășa Ana știa să îndeplinească cu curaj greutățile, să le la pieptis și să le învingă. Calmă și voloasă întotdeauna, ea știa să îmbărbăteze pe cei din jurul ei.

În seara de 14 Iulie 1935, când ieșea dela o ședință, tovarășa Ana a fost arestată.

Arestarea tovarășei Ana Pauker făcea parte din planul general de ofensivă al claselor stăpânitoare îndreptat împotriva partidului comunist.

Burghezia și moșierimea română sperau că prin nimicirea conducătorilor partidului, prin izolarea lor ani lungi în temnițe ele vor putea opri valul crescând de nemulțumiri, vor înăbuși lupta maselor largi populare.

Pentru a lovi mai puternic în avangarda proletariatului, pentru a înspăimânta și demoraliza masele, guvernul lui Tătărașcu, care era atunci la cârma țării, desfășoară o teroare bestială în închisori și înscenează un șir întreg de procese.

A fost arestat și condamnat tovarășul Vasile Luca, conducător încercat al partidului și secretar al Consiliului sindical unitar, care în mod dârz și consecvent lupta pentru realizarea frontului unic și a unității muncitorești. Au avut loc procese ale muncitorilor greviști dela Timișoara, ale muncitorilor petroliști din Valea Prahovei și nenumărate alte procese, la care muncitori, țărani și intelectuali erau condamnați la sute de ani închisoare.

În momentul arestării, călăii Siguranței au încercat să asineze pe tovarășa Ana, descărcând câteva focuri de revolver împotriva ei. Din fericire, gloanțele nu au ucis-o. Grav rănită la picior, plină de sânge, tovarășa Ana a fost transportată la Siguranță și supusă interogatoriilor chinuitoare. Dar în tot timpul interogatoriilor tovarășa Ana a păstrat o atitudine fermă și plină de demnitate. O atitudine demnă și curajoasă au avut-o deosemena tovarășii arestați odată cu ea: Alexandru Moghioroș, Liuba Chișinevschi, Al. Drăghici și alții.

Arestările samavolnice ale comuniștilor, mișleasca încercare de asasinare a tovarășei Ana au stârnit indignarea profundă a

masselor. Puternice acțiuni de solidaritate au loc în legătură cu arestarea tovarășei Ana.

Cu toate că Siguranța nu avea niciun fel de dovezi pentru a intenta un proces tovarășei Ana, ea a fost trimisă la închisoarea Văcărești. Impotriva ei se plănuiește unul din cele mai monstruoase procese din câte au avut loc în această perioadă.

Comitetul Central al Partidului Comunist din România hotărăște că procesul trebuie să fie transformat într-o puternică manifestație antifascistă.

Și, într'adevăr, unul dintre procesele care au avut un larg și puternic răsunet în masă, care au ridicat pe o treaptă mai înaltă lupta Partidului Comunist din România, a fost procesul intentat celor 19 luptători comuniști și antifasciști în frunte cu tovarășa Ana Pauker.

*
* - *

În ajunul procesului, mii de proteste, zeci de mii de iscălituri, numeroase meetinguri și adunări, demonstrații și greve de solidaritate au avut loc pentru eliberarea tovarășei Ana.

În ziua fixată pentru proces, mase de oameni s'au adunat lângă Consiliul de Război dela București.

Străzile din jurul Consiliului de Război au fost împânzite de muncitori. Cu toate somațiile autorităților, nimeni nu se urnea din loc. S'au tras focuri de armă. Dar nici atunci străzile n'au putut fi golite de oameni.

Manifestația de simpatie organizată cu prilejul procesului a avut un răsunet viu în mase. Aceasta a determinat guvernul să amâne judecarea procesului și să-l mute la Craiova, pe atunci un puternic centru reacționar.

Mutarea procesului la Craiova s'a făcut în mare secret. Deținuții au fost anunțați de plecare doar în ultima clipă. În felul acesta, burghezia și moșierimea română sperau că vor putea să izoleze pe inculpați de masă și să-i judece nestingheriți, fără ca ei să se poată apăra și să fie apărați.

În acest timp, din ordinul regelui și al guvernului Tătăreanu, a cărui menire era să netezească calea pentru instaurarea unei

dictaturi fasciste fălișe, batalioanele de cămăși albastre și verzi împânzeau țara. Pogromurile, asasinatele, propaganda hitleristă, demagogia șovină — acestea erau metodele de care se serveau burghezia și moșierimea pentru câștigarea unei baze de masă a fascismului.

Dar nici starea de asediu, nici cenzura, nici deslănțuirea mișcărilor fasciste n'au putut opri frământările în rândurile poporului muncitor împotriva inflămânzării sale, împotriva impozitelor și executărilor silită, împotriva înrobirii țării de către imperialismul străin și împotriva pregătirilor de război antisovietic.

O adâncă nemulțumire cuprindea tot mai mult masele largi populare.

Partidul Comunist din România chema clasa muncitoare și masele largi populare la crearea frontului popular antifascist, în stare să pună stavilă întronării dictaturii fasciste în România și aruncării ei în război împotriva Uniunii Sovietice.

În aceste împrejurări a început la 5 Iunie 1936, la Craiova, judecarea procesului tovarășei Ana Pauker.

Ca să putem înțelege mai bine condițiile în care s'a desfășurat procesul, trebuie să ne reprezentăm un moment sala cazarmii militare dela Craiova, tixită de cămășile albastre ale bătaușilor gogo-cușiști, de agenți de Siguranță și rude ale ofițerilor din completul de judecată. Toți aceștia erau aduși la proces pentru a face o atmosferă ostilă acuzaților și apărării, improșcându-i cu ură și venin. Pentru a înăbuși cuvintele acuzaților din boxă, huliganii huiduia, fluierau, tropăiau din picioare.

Reprezentanții oamenilor muncii au fost cu desăvârșire opriți să pătrundă în sală. Plutoane de jandarmi păzeau cu strășnicie străzile din apropierea cazarmii militare unde se ținea procesul. Orașul era împânzit cu armată. La poarta cazarmii era instalată o mitralieră cu țeava îndreptată înspre intrarea în sala Consiliului.

Delegații muncitori care veneau la proces erau perchiziționați, brutalizați și arestați. Dar valul de luptă creștea pe măsură ce se întăreau represiunile. Ecoul procesului a străbătut întreaga țară și a trecut departe de granițele ei.

Procesul s'a desfășurat într-o atmosferă de teroare bestială.

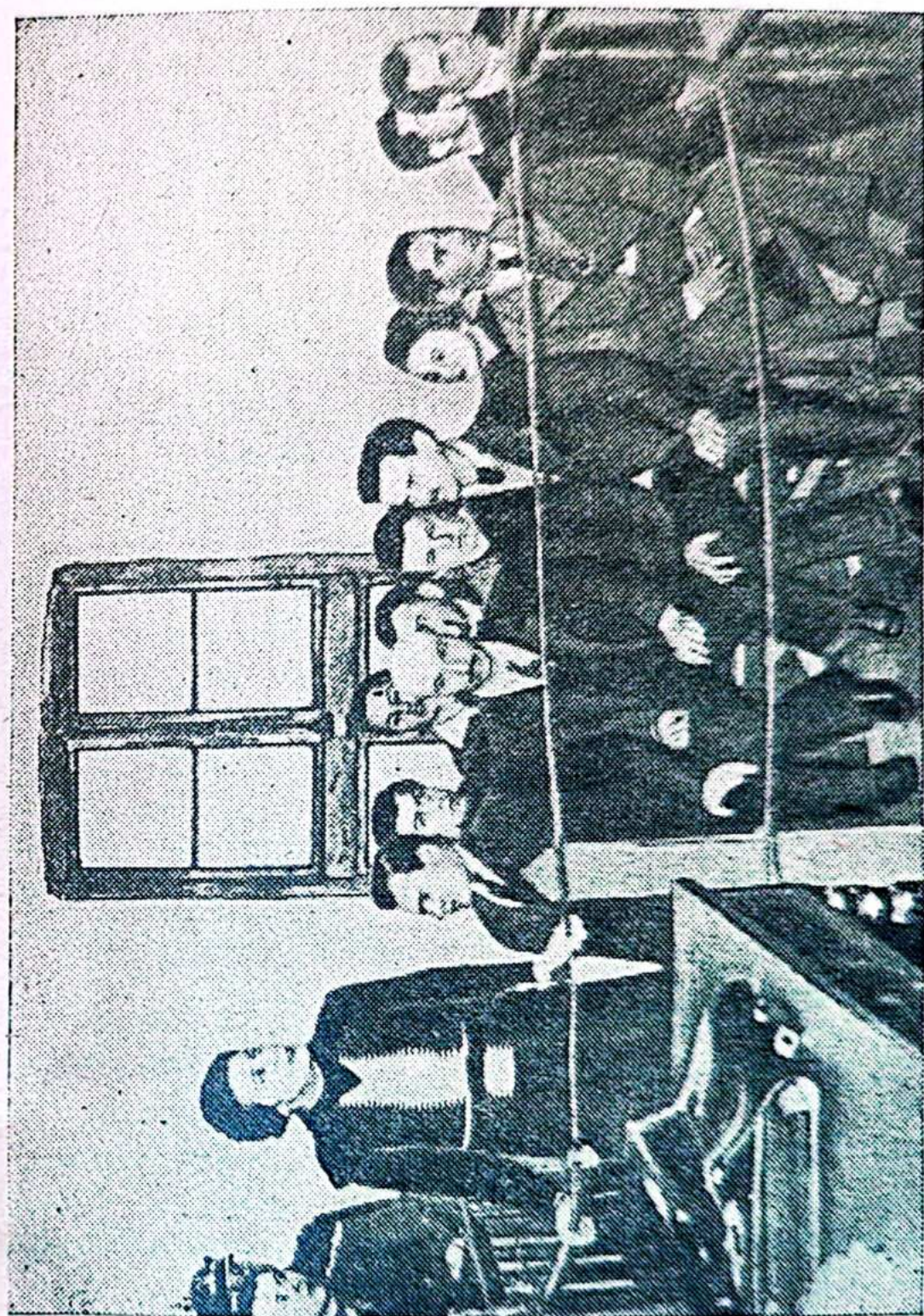
Acuzații erau permanent ținuți sub amenințarea balonetelor, brutalizați, șicanați, opriți de a-și spune cuvântul. Avocaților le-a fost răpită posibilitatea de apărare. Numai un număr mic de martori au fost admiși în instanță: din 6.000 câți au fost înscriși, doar 300 au pătruns în sala de judecată.

Martorii au înfățișat diferite aspecte ale situației din țară. Depozițiile lor au fost puternice acte de acuzare a politicii de fascizare a țării și a pregătirilor războiului imperialist împotriva Uniunii Sovietice. Rând pe rând veneau în fața Consiliului de Război dela Craiova muncitori și țărani muncitori, femei și tineri, care înfățișau exploatarea nemiloasă din fabrici, mizeria și teroarea care s'au abătut asupra masselor largi populare. Pentru atitudinea lor dârză, unii dintre martori erau pe loc judecați și condamnați. Astfel s'a întâmplat cu muncitorul ceferist Constantin David, mai târziu asasinat de legionari, care, la întrebarea președintelui dacă îi cunoaște pe acuzați, a răspuns răspicat: „Nu-i cunosc personal, cunosc numai faptele lor închinete clasei muncitoare. Dacă ei sunt azi pe banca acuzării, mă consider și eu acuzat, consider că este acuzată întreaga clasă muncitoare“.

Puținii ziariști și avocați străini care, în ciuda teroarei, au reușit să pătrundă la proces, au rămas adânc impresionați de curajul și demnitatea luptătorilor comuniști.

Sub conducerea și îndrumarea partidului, tovarășa Ana Pauker împreună cu ceilalți tovarăși au știut să transforme procesul împotriva comuniștilor într'un proces împotriva fascismului, un proces împotriva agenților imperialismului străin, împotriva trădătorilor de țară și de popor, un proces împotriva burgheziei și moșierimii din România. Banca acuzaților se transformase într'o tribună antifascistă. Acuzații deveniseră acuzatori. Puternic ca o chemare răsunau în toată țara cuvintele tovarășei Ana, care chemau întregul popor să apere pacea, libertatea și independența țării. Tovarășa Ana a arătat la proces că numai alături de marea Țară a Socialismului, Uniunea Sovietică, poporul român se poate salva de înrobirea lui de către puterile imperialiste și va putea păși spre un viitor fericit:

„Statele fasciste pregătesc războiul și aruncă lumea într'un

Tovarășă Ana Pauker la procesul antifasciștilor din 1936

război îngrozitor... Italia fascistă a trimis floarea tineretului să moară pentru cucerirea Abisiniei. Sunt acuzată că am luptat contra războiului. Comuniștii sunt împotriva războiului imperialist. În momentul când România este amenințată să fie copleșită de Germania hitleristă, partidul comunist chiamă poporul la muncă și luptă...”

Cuvântarea tovarăsei Ana a fost o puternică și violentă demascare a planurilor burgheziei și moșierimii române și ale imperialiștilor străini, care pregăteau înscăunarea dictaturii fasciste în România.

„Guvernul liberal fascizant și întreaga burghezie sunt porniți împotriva proletariatului și a reprezentanților săi... — a spus tovarășa Ana. — Burghezia este dușmana poporului și a progresului... Sunt acuzată că lupt pentru democrație. Da, e adevărat. Numai un regim de democrație poate asigura bunăstarea materială a poporului, independența națională a țării...”

În cuvântarea sa, tovarășa Ana a arătat situația mizeră a proletariatului, a țăranimii muncitoare, a intelectualilor cinstiți. Ea s'a ridicat energic împotriva distrugerii bunurilor culturii, împotriva arderii pe ruguri a presei democratice și a literaturii progresiste.

„Ați falsificat democrația, ați trădat cauza lui Bălcescu și Kogălniceanu, ați împilat pe muncitori, pe țărani, pe intelectuali.. Improprietărirea a fost o înșelăciune, căci au primit pământ numai o foarte mică parte din țărani. Rămășițele iobăgiei au rămas... Guvernul liberal duce azi o politică de înfometare a masselor...”

Brutalizată și întreruptă la fiecare frază, tovarășa Ana a reușit totuși să desvolte părțile esențiale ale cuvântării sale.

Din boxa acuzațiilor ea a expus programul de luptă al Partidului Comunist din România, tradițiile lui patriotice și revoluționare.

Tovarășa Ana și-a terminat cuvântarea cu afirmarea puternică a voinței sale de luptă pentru cauza clasei muncitoare:

„Sunt alături de întreaga clasă muncitoare, care luptă pentru pâine, pace, pământ și libertate”.

Procesul a avut un ecou puternic în masse. El răscolea pe

oamenii muncii dela orașe și sate, îi chema la luptă. Exemplul dârzeniei, abnegației și devotamentului față de cauza poporului pe care-l dădeau la proces tovarășa Ana și ceilalți inculpați în-suflețea și încuraja poporul muncitor.

Mii de scrisori și telegrame de protest erau adresate zilnic guvernului, din toate colțurile țării și din străinătate, din locurile cele mai îndepărtate. Zeci, sute de mii de oameni își exprimau solidaritatea cu vajnica luptătoare Ana Pauker și cu tovarășii ei. Comitetele de apărare se constituiau pe tot cuprinsul țării.

Procesul a avut un răsunet puternic în întreaga lume. Presa sovietică scria despre lupta dreaptă a antifasciștilor din România.

În sutele de întruniri ținute în Franța, Spania, Cehoslovacia etc., în toate limbile popoarelor, a răsunat lozinca: „Cerem eliberarea Anei Pauker“. Clasa muncitoare internațională își manifesta solidaritatea sa cu lupta proletariatului revoluționar din România.

După terminarea desbaterilor, a fost dată sentința. Tovarășa Ana Pauker și ceilalți 18 acuzați erau condamnați la zeci de ani de închisoare. Acesta a fost răspunsul burgheziei și moșierimii române la lupta Partidului Comunist din România.

Manifestul partidului comunist lansat în Iunie 1936 — imediat după terminarea procesului — scria:

„Sentința bestială dela Craiova face parte din politica de fascizare, de pregătire a războiului alături de Germania fascistă, politică de înfometare și asuprire a poporului muncitor din România...

La această politică criminală a guvernului Tătăărăscu trebuie răspuns cu întărirea luptelor pentru crearea unui larg front popular antifascist, pentru răsturnarea guvernului înfometării, fascizării și războiului, pentru un guvern al frontului popular...“.

Procesul tovarășei Ana Pauker a dovedit că linia justă a partidului găsește un răsunet viu în masse, a arătat ura masselor împotriva războiului și fascismului, simpatiile lor crescânde față de marea Țară a Socialismului victorios, Uniunea Sovietică.

IV

Curând după terminarea procesului, în Decembrie 1936, tovarășa Ana Pauker a fost trimisă pentru executarea pedepsei la închisoarea de femei Dumbrăveni.

Trecuseră câteva luni dela proces. Dar valul de luptă a masselor nu se potoli. Proteste împotriva condamnării tovarăsei Ana și a celorlalți 18 tovarăși implicați în proces continuau să sosească cu miile. Odată cu ele erau trimise tovarăsei Ana mesaje calde de dragoste și de simpatie.

De teama manifestațiilor guvernul aranjează plecarea la Dumbrăveni a tovarăsei Ana în cel mai strict secret.

Noaptea, tovarăsa Ana și ceilalți 18 tovarăși au fost scoși din celule, puși în lanțuri și, sub paza cea mai severă, duși la gară. Urma ca femeile să fie trimise la Dumbrăveni, bărbații la Doftana.

Mutarea deținuților se făcea de obicei cu vagoane speciale numite „dube”. Erau niște vagoane cu geamuri zăbrelete, cu uși ferecate cu lacăte grele de fier. Cu un asemenea vagon a fost trimisă Ana Pauker și celelalte tovarăse la închisoarea Dumbrăveni.

Deținuții politici comuniști și antifasciști se aflau pe atunci într-o luptă aprigă pentru câștigarea unui regim politic. Era în timpul sângerosului atac dela Doftana. Regimul bestial introdus de directorul Doftanei, călăul Savinescu, n'a reușit să frângă rezistența colectivului revoluționar dela Doftana. Lupta dusă la Doftana dădea imbold luptei deținuților comuniști și antifasciști din celelalte închisori. Aproape în toate închisorile au avut loc în această perioadă acțiuni pentru îmbunătățirea regimului.

Cu toate măsurile de strictețe pe care le-a luat guvernul, drumul tovarăsei Ana Pauker dela Craiova la Dumbrăveni a fost prilejul unor manifestații de simpatie din partea oamenilor muncii. Vestea mutării tovarăsei Ana la Dumbrăveni se răspândi cu iuțeala fulgerului. În gările prin care trecea, ea a fost salutăată de grupuri compacte de antifasciști, veniți să-i exprime admirație față de purtarea ei curajoasă dela proces.

Venirea tovarăsei Ana la Dumbrăveni a însemnat întărirea luptei pentru regim politic. Sub conducerea ei, colectivul dela Dumbrăveni a reușit să câștige o serie de revendicări.

Tovarăsa Ana organizează cu deținutele comuniste studiul teoriei marxist-leniniste. Ea le ajută să înțeleagă și să-și însușească

nemuritoarea operă a lui Marx, „Capitalul“, iar după apariția „Cursului scurt de istorie a Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice“ desfășură o muncă intensă pentru prelucrarea acestei geniale opere a tovarășului Stalin.

Cărțile pătrundeau în închisoare în mod ilegal, prin intermediul Ajutorului Roșu. Ele erau cu multă grijă ascunse de ochii dușmanului. Dar cărțile pătrundeau greu. Deaceea cele mai multe studii se făceau fără cărți. Tovarășa Ana ținea adeseori cursuri și conferințe fără a putea consulta vreun material, elaborând teze după memorie.

Toate studiile pe care le-a condus tovarășă Ana erau strâns legate de viața practică și de lupta partidului. Niciun moment ea nu s'a simțit izolată de partid. Cuvântul partidului pătrundea peste ziduri oricât de înalte la deținuții politici antifasciști. În 1938, de ziua tovarășei Ana, „Scânteia“ ilegală scria:

„La 13 Decembrie, draga noastră Ana Pauker a implinit 44 de ani, petrecându-și a doua aniversare la închisoare... Ana Pauker a gustat din plin tot greul vieții de prigoană, exilul. Dar tocmai în aceste împrejurări vitrege s'a călit energia ei de fier, și în ciuda lor această femeie de o rară inteligență a știut să-și formeze o vastă cultură. Toate acestea, imbinat cu uitarea de sine cu care și-a pus întotdeauna calitățile și munca în serviciul poporului muncitor și cu simplitatea tovarășească cu care se poartă în viața ei de toate zilele, fac din Ana Pauker una din cele mai nobile și mai luminoase figuri ale României de azi“¹.

Tovarășa Ana urmărea cu atenție încordată toate evenimentele de afară. Eroica luptă a poporului spaniol, succesele Frontului Popular din Franța o bucurau nespus de mult. Din inițiativa ei, colectivul antifascist din Dumbrăveni a țesut și brodat un brâu, care a fost trimis din închisoare în dar Passionariei, vajnica conducătoare a poporului spaniol.

Conducând organizația de partid din Dumbrăveni, tovarășă Ana s'a ocupat neconținut de creșterea și călirea membrilor de partid. Cu răbdare și perseverență ea educa tovarășele din în-

¹ „Scânteia“ din 6 Ianuarie 1938.

chisoare în spiritul devotamentului față de partid și de cauza clasei muncitoare, le ajuta să-și oțelească voința, să-și ridice nivelul ideologic și politic.

În cuvântarea sa la a 10-a aniversare a apariției „Cursului scurt de istorie a Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice“, tovarășa Ana a spus:

„Priviți această cărțuție. Este «Cursul scurt de istorie a Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice». Acest exemplar, în timpurile ilegalității partidului nostru, a fost dat din mână în mână de luptători neînfricați, a înfruntat teroarea sălbatică a burghezo-moșierimii, a străbătut zidurile închisorilor, fiind studiat de tovarăși și tovarăse noaptea, în taină, în celule reci și umede, la lumina unei lămpițe pâlpâitoare. Și acest exemplar e o mărturie vie că nicăieri în lume nici persecuțiile deslănțuite de imperialiști, nici calomniile murdare cu care agenții lor, dela Blum până la Tito, împrăscă Uniunea Sovietică și Partidul Bolșevic, nu vor putea smulge din mâinile și din inimile luptătorilor pentru eliberarea omenirii cartea aceasta, care-i călăuzește în bătălia pentru victoria revoluției socialiste în toate țările“¹.

Nori groși, prevestitori de furtună, se strâneau din ce în ce mai mult pe cerul țării noastre. Se pregătea în mod tot mai făliș înrobirea definitivă a țării de către imperialismul fascist german și deslănțuirea războiului împotriva U.R.S.S.

Guvernul dictaturii regale a înăsprit și mai mult foametea și subjugarea masselor largi populare, pregătind întronarea dictaturii militaro-fasciste. Toate organizațiile democratice au fost dizolvate. Se pregătea exterminarea în masă a deținuților politici antifasciști. Atacul era pregătit, firește, în primul rând împotriva conducătorilor partidului comunist.

Una din măsurile luate în acest scop de dictatura regală a fost mutarea deținuților politici dela Dumbrăveni la închisoarea militară dela Râmnicul-Sărat. Aci se aplică deținuților un regim

¹ Ana Pauker: „Urmăm drumul trasat de experiența Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice, condus de geniul lui Stalin“, ed. P.M.R. 1948, pag. 12—13.

de sălbatică teroare. Ele sunt izolate în celule separate, fără niciun contact cu lumea de afară. Condițiile cele mai înfloritoare sunt pregătite pentru tovarășa Ana. Impotriva ei este îndreptat în primul rând atacul claselor stăpânitoare.

Tovarășa Ana a fost închisă într-o celulă complet întunecoasă, fără geam, cu ușa ferecată, singură, izolată cu desăvârșire de lumea din jur. La început, în întunericul celeulei ea nu putea distinge niciun obiect. Dibula cu mâna prin beznă masa și patul cu scânduri goale. Jandarmii care aduceau mâncarea prin vizetă — o ciorbă goală și o bucată minusculă de pâine — aveau ordin să nu schimbe cu ea niciun cuvânt.

Cu toate acestea, tovarășa Ana a reușit să învingă greutatea mari ce-i stăteau în cale, să stabilească contactul cu celelalte deținute politice și să organizeze viața de partid și de colectiv în mormântul dela Râmnicul-Sărat.

Peste câțva timp, sub presiunea acțiunilor organizate de partid, tovarășa Ana a fost scoasă din celula întunecoasă și — împreună cu celelalte deținute politice — mutată din nou, de astădată la închisoarea din Caransebeș.

La închisoarea din Caransebeș, tovarășa Ana se întâlnește cu tovarășul Gheorghiu-Dej.

Era imediat după tragica prăbușire a închisorii Doftana, sub dărâmtările căreia au murit mulți comuniști, între care și Ilie Pintille.

Cu prilejul acestei întâlniri, cei doi conducători ai partidului au putut să desbată o serie de probleme actuale ale politicii partidului.

În curând tovarășa Ana este mutată din nou la Dumbrăveni.

*
* *
*

După 6 ani de închisoare veni pe neașteptate ziua eliberării.

Tovarășa Ana Pauker a fost eliberată în urma intervenției energice a guvernului sovietic. Datorită puterii uriașe a Uniunii Sovietice, spiritului înalt al internaționalismului proletar, de care

este animată marea Țară a Socialismului, fruntașii mișcării muncitorești din diferite țări, ca tovarășii Rákosi, Antikainen și Ana Pauker, au putut fi smulși din închisoare, redați vieții și luptei pentru binele poporului muncitor.

Administrația închisorii avea ordin sever să nu comunice tovarăsei Ana nici motivul plecării ei și nici locul unde pleacă. Aceasta a alarmat colectivul închisorii Dumbrăveni. Cunoscând metodele Siguranței, tovarășele se temeau pentru viața tovarăsei Ana.

Numai după ce a pășit pe poarta închisorii, tovarășa Ana a aflat că va fi eliberată...

La Moscova, tovarășa Ana Pauker a fost întâmpinată la gară de reprezentanții M.O.P.R.¹-ului, de tovarășii Dolores Ibarruri, Wilhelm Pieck, Mátyás Rákosi și alții.

Aci, după ani lungi și grei de despărțire, ea își revede copiii.

Eliberarea tovarăsei Ana Pauker a fost salutăată cu bucurie de poporul muncitor din România.

Vestea eliberării tovarăsei Ana a sosit și la Dumbrăveni. Cu toate măsurile luate de gardieni, ea a stârnit o explozie de bucurie atât de puternică, încât niciun fel de amenințări n'au putut s'o potolească. Prin ferestre zăbrelite, departe, răsunau cuvintele pline de însuflețire ale Internaționalei.

Din clipa eliberării, tovarășa Ana se avântă mai puternic în marea luptă pentru eliberarea Patriei și a poporului, care gemea sub dictatura fascistă a lui Antonescu.

V

Războiul hitlerist a pricinuit grele pierderi și adânci suferințe poporului român.

Un milion de morți și de răniți, jale și ruine, jefuirea țării de către imperialismul german — acesta a fost rezultatul războiului deslănțuit de Antonescu, fără vrerea poporului, în interesul îmbogățirii burgheziei și moșierimii române și a imperialiștilor străini, germani, americani și englezi.

Ani de-a-rândul burghezia și moșierimea, în cârdășie cu imperialiștii străini, au dus o campanie de josnice cleветiri împotriva

¹ Ajutorul Roșu Internațional.

Uniunii Sovietice. Războiul a făcut ca, aflându-se pe teritoriul Uniunii Sovietice, în contact nemijlocit cu muncitorii și colhoznicii sovietici, soldații români să-și poată da seama de minunatele realizări ale regimului socialist, să cunoască sufletul nobil și generos al marelui popor rus.

În timpul când soldații români se aflau în lagărele de prizonieri din Uniunea Sovietică, ei au început să înțeleagă scopurile războiului criminal al lui Antonescu. În mințile și în inimile lor încolțea tot mai limpede ideea luptei împotriva jugului fascist.

Tovarășa Ana a depus o muncă intensă pentru lămurirea prizonierilor români.

Zi de zi, neobosită, tovarășa Ana venea în lagărele de prizonieri. Vorbea cu prizonierii despre suferințele grele ale poporului, care gemea sub dublul jug apăsător al hitleriștilor și al fasciștilor români, îi lămurea asupra cauzelor și scopului războiului criminal deslănțuit de imperialiști împotriva Uniunii Sovietice, le arăta drumul pe care trebuie să-l urmeze adevărații patrioți în lupta pentru independența țării și fericirea poporului. Cuvintele ei însuflețeau pe prizonieri, le trezeau dorul pentru o viață și luptă nouă, necunoscută de ei până atunci.

„Tovarășa Ana venea zilnic la noi — povestește unul dintre foștii prizonieri. — Ea era prima care intra în lagăr și ultima care pleca. Într'un timp scurt ea a reușit să lămurească cele mai multe din problemele care frământau pe prizonieri. Atitudinea ei adânc umană ne-a apropiat așa de mult, încât foarte curând ne-am simțit puternic legați de ea. Nimeni nu-i mai spunea «doamnă». Prizonierii îi spuneau «Ana noastră»“.

Din inițiativa prizonierilor și cu aprobarea Guvernului Sovietic s'a ținut la Crasnogorsc, în Septembrie 1943, un Congres al prizonierilor români. La acest Congres s'a manifestat puternic voința prizonierilor de a se alătura Armatei Sovietice și a lupta pentru eliberarea Patriei.

Ideea formării unei divizii cuprindea toate lagărele. Soldații spuneau: „Țara are nevoie de noi“.

În Septembrie 1943 prizonierii au semnat o scrisoare către tovarășul Stalin, în care îi cereau permisiunea să lupte cu arma

în mână alături de unitățile Armatei Sovietice pentru eliberarea României de sub jugul asupritorilor hitleriști.

Mare a fost frământarea prizonierilor în așteptarea răspunsului. La 2 Octombrie 1943 răspunsul a venit. Tovarășul Stalin accepta crearea diviziei de voluntari români. Astfel a luat naștere „Divizia de panduri «Tudor Vladimirescu»”, care a pecelluit cu sângele ei pentru vecie frăția de arme româno-sovietică, contribuind alături de invincibila Armată Sovietică la eliberarea Patriei noastre și la distrugerea fascismului hitlerist.

„Am plecat de acasă — spunea unul dintre panduri, un țăran din Țara Moților — părăsindu-mi nevasta și cei cinci copii. I-am lăsat acolo sus în munte și a venit apoi Neamțul de le-a luat lănișoara. Am plecat cu fața întoarsă la ei, pentru că eram trimis să lupt unde n'aveam ce căuta.

Acum — spune mai departe pandurul — mă duc să-mi apăr țara și casa, să-mi apăr munții. De data aceasta știu pentru ce lupt, iar dacă în această luptă sfântă oi cădea, frați panduri, spuneți copilașilor mei că am căzut cu gândul la ei, pentru ei și pentru țara întreagă”.

Divizia „Tudor Vladimirescu” s'a distins în lupta dusă cot la cot cu Armata Sovietică pentru eliberarea României și pentru zdrobirea Germaniei hitleriste. Mulți dintre panduri au căzut vitejește pe front. Mulți fac parte din cadrele Armatei Republicii Populare Române, scut al păcii, independenței și cuceririlor revoluționare ale poporului nostru muncitor.

VI

La 23 August 1944 Patria noastră a fost eliberată de glorioasa Armată Sovietică.

Douăzeci de ani a luptat partidul comunist în ilegalitate. Sute de luptători comuniști, cei mai buni fii ai poporului, s'au jertfit pentru eliberarea și fericirea Patriei. Nimic n'a putut să frângă fermitatea și curajul comuniștilor. Ei au condus hotărâți poporul la acel moment de cotitură istorică când în fața țării noastre s'a deschis un drum nou, drumul unor mari transformări democratice, drumul spre democrație populară.

Ca și înainte de 23 August, în condițiile ilegalității, numele tovarăsei Ana Pauker se leagă de toate luptele duse de partid. Alături de tovarășul Gheorghiu-Dej, Vasile Luca și alți conducători ai partidului, tovarăsa Ana Pauker este mereu în fruntea luptei poporului muncitor.

Ieșind din ilegalitate, Partidul Comunist din România chema masele largi ale poporului la luptă împotriva partidelor reacționare ale lui Maniu și Brătianu, care voiau să mențină cu orice preț puterea capitaliștilor și moșierilor, înlocuind jugul fasciștilor germani cu jugul imperialiștilor americani și englezi.

Desfășurând o vastă muncă în rândurile maselor muncitoare, Partidul mobilizează oamenii muncii, pe muncitori, țărani muncitori, intelectuali legați de popor, la luptă pentru o Românie democratică, în care conducerea țării să fie în mâna poporului muncitor.

Tovarăsa Ana Pauker demască neobosit partidele trădării naționale, dușmane ale poporului muncitor.

Prin luptă, poporul muncitor condus de partid a măturat din cale guvernul cu majoritate reacționară al lui Rădescu și a adus în fruntea țării un guvern cu adevărat democratic. Burghezia și moșierimea, imperialiștii americani și englezi, care voiau să-și înfigă ghiarele din nou în trupul țării, au primit o puternică lovitură. Sub conducerea tovarășului Gheorghiu-Dej, a tovarăsei Ana Pauker și a celorlalți conducători ai partidului, poporul muncitor a repurtat o importantă victorie. Referindu-se la acest moment important în istoria țării noastre, tovarăsa Ana a spus: „Regimul democratic instaurat la 6 Martie 1945 — regim în care clasa muncitoare și aliata sa, țărănimea muncitoare, și-au asigurat o serie de poziții importante — a pus pentru totdeauna capăt dictaturii burghezo-moșierești în țara noastră. 6 Martie 1945 a însemnat eșecul planurilor imperialiștilor anglo-americani, claselor exploatoare din România și regelui, care voiau să împingă România pe calea războiului civil, să reinstaureze jugul imperialist, să transforme România într-o unealtă a lor în vederea pregătirii unui al treilea război mondial”¹.

¹ Ana Pauker: „6 Martie 1945”, în „Scânteia” nr. 1.683 din 14 Martie 1950.

După eliberarea țării și ieșirea partidului din ilegalitate, zeci și zeci de mii de muncitori, de țărani muncitori, cei mai înaintați intelectuali s'au îndreptat spre avangarda clasei muncitoare și a întregului popor muncitor.

În condițiile noi, create în urma eliberării Patriei de către Armata Sovietică, activitatea de educare și ridicare de noi cadre capătă o însemnătate deosebită. Alături de ceilalți conducători ai Partidului, tovarășa Ana muncește neobosit pentru educarea comunistă, internaționalistă, a noilor membri de partid, pentru înarmarea Partidului și a activului său cu învățătura marxist-leninistă și cu experiența Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice.

În Octombrie 1945 se întrunește la București Conferința națională a Partidului Comunist din România. Este prima conferință a partidului ținută în condiții legale, în condițiile existenței unui regim democratic, când partidul a devenit un partid de guvernământ, cea mai importantă forță politică din țară. La Conferința națională, din însărcinarea Comitetului Central, tovarășa Ana prezintă raportul asupra Statutului partidului.

Raportul tovarășei Ana este un adevărat îndreptar pentru organizarea vieții interioare a partidului, pentru formarea cadrelor și membrilor de partid.

„Fiecare membru al partidului nostru — a spus tovarășa Ana — trebuie să fie un luptător devotat pentru cauza proletariatului și a poporului. El este un luptător înrolat în organizația de partid, duce viața politică a organizației și își îndeplinește sarcinile de activ participant în cunoașterea și rezolvarea tuturor problemelor care stau în fața țării. El este, înainte de toate, un om cinstit, corect, moral”¹.

Tovarășa Ana învață pe membrii de partid că ei trebuie să fie neconținut legați de masse, să cunoască massele. În muncă și în toată comportarea lor, ei trebuie să fie un exemplu pentru toți oamenii muncii. Toată atitudinea lor trebuie să fie pătrunsă de un nețărmurit devotament pentru Patrie și cauza proletariatului, pă-

¹ Ana Pauker: „Raport asupra Statutului Partidului Comunist Român”, ed. P.C.R. 1945, pag. 21.

trunsă de vigilență și ură neîmpăcată împotriva dușmanilor poporului și ai Patriei. Tovarășa Ana atrage mereu atenția membrilor partidului că legea comuniștilor este legătura permanentă cu masele, iar încrederea masselor este comoara lor cea mai prețioasă, este izvorul tăriei comuniștilor.

Tovarășa Ana Pauker acordă întotdeauna o deosebită atenție părerii masselor, criticii lor. Ea știe nu numai să învețe masele, dar să și învețe dela ele.

Neobosit propagandist al învățaturii marxist-leniniste, tovarășa Ana învață pe membrii de partid că pentru a-și putea îndeplini sarcinile, pentru a putea corespunde înaltului titlu de membru de partid, ei trebuie să învețe neconținut, să soarbă din experiența Partidului Bolșevic.

Articolele și cuvântările tovarășei Ana, ca : „Urmăm drumul trasat de experiența Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice, condus de geniul lui Stalin“, „«Capitalul» lui Karl Marx în traducere românească“, „Democrațiile populare pot împlini mărețele sarcini ale dictaturii proletariatului“ și altele, sunt exemple strălucite de aplicare creatoare a învățaturii marxist-leniniste la situația țării noastre.

La a zecea aniversare a apariției „Cursului scurt de istorie a Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice“, subliniind importanța covârșitoare a acestei geniale opere a tovarășului Stalin, tovarășa Ana a spus: „Care e îndreptarul nostru, care e garanția că nu vom greși, că vom fi demni de încrederea clasei muncitoare și a întregului popor muncitor?

Indreptarul și chezășia noastră este teoria revoluționară a clasei muncitoare, teoria marxist-leninistă. Indreptarul și chezășia noastră este învățătura lui Marx, Engels, Lenin și Stalin.

Indreptarul și chezășia noastră este drumul spre socialism și comunism, trasat de măreața experiență a Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice“¹.

Conducătorii partidului învață neconținut pe membrii de par-

¹ Ana Pauker : „Urmăm drumul trasat de experiența Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice, condus de geniul lui Stalin“, ed P.M.R. 1948, pag. 29.

tid că ei trebuie să lupte împotriva mulțumirii de sine. „Noi suntem ca meșterul fierar care, cercetând cu atenție piesa executată, nu se încântă ușor de opera sa — spune tovarășa Ana. — El îi observă și cele mai mici zgârieturi, nu-i place cum e șlefuită într'un loc, se dojenește, învață din fiecare greșală și lipsă a lucrului făcut și, increzător în puterea lui de a lucra mai bine, se și leagă să lucreze tot mai bine”¹.

La Conferința națională a P.C.R., tovarășa Ana a fost aleasă în unanimitate membru al C.C., iar la prima Plenară — secretar al C.C. al P.C.R.

Alături de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej și ceilalți conducători ai partidului, tovarășa Ana a luptat pentru înfăptuirea unității politice, ideologice și organizatorice a clasei muncitoare.

Unitatea clasei muncitoare în țara noastră s'a realizat pe baze principiale, pe baza învățăturii marxist-leniniste. Intregul drum de luptă al partidului comunist confirmă că el n'a privit niciodată frontul unic muncitoresc ca „un acord de «colaborare de dragul colaborării», ci ca unul de colaborare întemeiată pe baze strict principiale”². Ca rezultat al activității consecvente și principiale a partidului comunist s'a putut înfăptui unificarea și zdrobi social-democrația de dreapta, agentura imperialiștilor din sânul clasei muncitoare.

La Congresul Partidului Muncitoresc Român din Februarie 1948, în cuvântul de închidere, tovarășa Ana Pauker a subliniat importanța istorică a înfăptuirii unității politice și organizatorice a clasei muncitoare.

„Înfăptuirea Partidului Muncitoresc Român — a spus tovarășa Ana — înseamnă că noi am dobândit unirea lui ideologică, am consolidat-o prin unitatea materială a organizării și am dat astfel armatei de muncitori ai țării noastre o putere de neînvins”³.

Problema criticii și autocriticii — metoda comunistă de îm-

¹ Ana Pauker: „Raport asupra Statutului Partidului Comunist Român”, ed. P.C.R. 1945, pag. 32.

² Ana Pauker: „Spre crearea partidului unic muncitoresc în România”, ed. P.C.R. 1948, pag. 9.

³ Ana Pauker: „Cuvânt de închidere la Congresul Partidului Muncitoresc Român”, ed. P.M.R. 1948, pag. 3—4.

bunătățire a muncii de partid — a ocupat un loc însemnat în raportul tovarăsei Ana Pauker. „Trebuie să fim îndeajuns de curajoși — spunea tovarășa Ana — pentru a mânui fără prejudecăți și fără sensibilități nepotrivite pentru partidul de clasă al proletariatului această armă de preț. Avem stimă și dragoste pentru tovarășii care în tot cursul vieții lor conștiente au rămas și rămân fideli clasei muncitoare, gândirii marxist-leniniste, fermității proletare de clasă. Partidul nu iartă și nu trebuie să ierte nicio abatere dela această fermitate. Pentru partidul nostru nu există fetiși. Nimeni nu poate trăi din meritele sale trecute. Un membru de partid, îndeosebi un conducător de partid, trebuie să-și crească prestigiul politic și să-l mențină zi de zi prin întreaga sa activitate“¹.

În cuvântul de închidere la Congres, tovarășa Ana a dat o minunată definiție patriotismului clasei muncitoare: „Ne-a fost dragă această casă — țara noastră — și atunci când am lucrat în ea sub biciul stăpânilor, dar pe ei i-am urit și am luptat pentru a-i zdrobi. Acum însă, când poporul devine stăpânul ei, cu cât avânt și cu câtă dragoste muncim și vom munci ca s'o facem mai frumoasă, mai bogată, ca să-i descoperim avuțiile pe care stăpânii de ieri și stăpânii acestor stăpâni nu erau interesați să le scoată la iveală!“²

Azi, ca și în decursul întregii sale activități, tovarășa Ana acordă o deosebită importanță muncii partidului în rândurile femeilor. Oriunde vorbește tovarășa Ana, se adresează în mod deosebit femeilor. Cuvintele ei dau femeilor tărie și încredere în forțele lor. Tovarășa Ana subliniază necontenit sarcina de a ridica cu îndrăzneală femeile în munci de răspundere în toate domeniile vieții politice și de stat.

Tovarășa Ana Pauker manifestă un interes deosebit pentru cultură și pentru oamenii de cultură. Ea se ocupă cu multă atenție de problemele științei, literaturii și artei, de viața și activitatea oamenilor de știință și artă. Ea subliniază neîncetat că oamenii de știință și de artă pot îndeplini adevărata lor menire

¹ Ana Pauker : „Cuvânt de închidere — la Congresul Partidului Muncitoresc Român“, ed. P.M.R. 1948, pag. 7—8.

² Ibid., pag. 4—5.

muncind alături de popor pentru construirea socialismului. Asemenea intelectuali sunt înconjurați de dragostea și stima poporului muncitor, lor li se asigură un loc de cinste în societatea noastră.

„Intelectualii democrați — spune tovarășa Ana Pauker — vor descoperi în muncă și luptă, cot la cot cu muncitorii, cu masa populară, propriile lor forțe de creație, de inițiativă, de energie. Vor aduce partea lor de talent, de cunoștințe, de pricepere, de entuziasm în bătălia grea, dar sigur victorioasă, a poporului român, pentru o viață luminoasă, sănătoasă, îmbelșugată“¹.

*
* *
*

Prin alungarea din guvern a lui Tătăărăscu, vechi dușman al poporului și slugă a imperialiștilor americani și englezi, poporul nostru a obținut o nouă și însemnată victorie. Guvernul și partidul au încredințat conducerea Ministerului Afacerilor Externe tovarășei Ana Pauker.

În sala de ședințe a Ministerului de Externe s'au strâns sute de muncitori și muncitoare, intelectuali și ostași, reprezentanți ai organizațiilor de masă și ai instituțiilor de stat, să exprime încrederea lor față de partid și de guvern, față de tovarășa Ana.

O bătrână muncitoare care a venit s'o salute pe tovarășa Ana în noul ei post încredințat de partid și de guvern a exprimat în cuvinte simple, dar pline de căldură, sentimentele și năzuințele oamenilor muncii din întreaga țară: „Știu că ai să lupți pentru pace, pentru libertate, pentru binele copiilor noștri — a spus ea. — Să ne trăiești, tovarășa Ana!“.

În fruntea Ministerului de Externe, tovarășa Ana muncește ferm și cu principialitate partinică pentru traducerea în viață a politicii externe a guvernului R.P.R., politică pătrunsă de dragoste fierbinte de Patrie și de mărețele idei ale internaționalismului proletar. Baza acestei politici este alianța și prietenia

¹ Ana Pauker: „Capitalul“ lui Karl Marx în traducere românească, ed. P.C.R. 1947, pag. 21.

Tovarășa Ana Pauker la inaugurarea Palatului Pionierilor din Capitală

de nesdruncinat cu marea Țară a Socialismului victorios — Uniunea Sovietică.

„Noi — spune tovarășa Ana — suntem cu toții pătrunși de conștiința faptului că o importanță deosebită pentru dezvoltarea noastră, pentru mersul nostru înainte, o constituie prietenia noastră de nedesfăcut cu Uniunea Sovietică... Nu poate fi liber un popor fără a fi prieten cu Uniunea Sovietică”¹.

Politica externă a Patriei noastre este în același timp o politică de strânsă prietenie cu marele popor chinez, cu țările de democrație populară și cu toate popoarele iubitoare de pace și libertate. Republica noastră Populară face parte din marele și puternicul front al socialismului și al păcii, în fruntea căruia stă invincibila Uniune Sovietică și marele Stalin.

Imperialiștii americani și englezi privesc cu ură viața nouă și liberă pe care o construim. Ei ar vrea să tulbure liniștea căminelor noastre, fericirea copiilor noștri. Dar dacă imperialiștii ar îndrăzni să provoace un nou război, poporul muncitor din R.P.R. le va răspunde așa cum îl învață partidul: „Cu cât țara noastră va fi mai puternică, cu cât poporul nostru va fi mai unit, cu cât mai uniți și mai hotărâți vom lovi în dușmanii dinlăuntru, care ar vrea să ne împiedice mersul nostru înainte, cu cât mai puternice vor fi legăturile noastre de prietenie, colaborare și ajutor reciproc cu țările de democrație populară și, în primul rând, cu Uniunea Sovietică, Țara Socialismului victorios, cu atât mai puțin vor îndrăzni dușmanii noștri să pornească cu război împotriva noastră. Iar dacă vor încerca o aventură, cu atât mai zdravăn îi vom lovi..., cu atât mai degrabă popoarele din restul lumii vor putea și ele să se elibereze”².

Dragostea de țară a poporului nostru muncitor este strâns împletită cu prietenia de nesdruncinat cu Uniunea Sovietică, cu dragostea și recunoștința fierbinte față de marele Stalin.

¹ Ana Pauker: „Expunere făcută în Marea Adunare Națională a R.P.R. cu prilejul ratificării tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre R.P.R. și Republica Polonă”, în „Scânteia” nr. 1.476 din 13 Iulie 1949.

² Ibidem.

„Cei ce-și iubesc poporul și Patria — spune tovarășa Ana în articolul „La a 70-a aniversare a nașterii tovarășului Stalin“ — sunt neapărat prietenii Uniunii Sovietice, o iubesc, îl iubesc pe Stalin“¹.

Dragostea și admirația partidului și poporului nostru față de marele nostru învățător și conducător sunt puternic exprimate în următoarele cuvinte ale tovarășei Ana:

„Oamenii muncii eliberați, oamenii muncii care luptă pentru eliberarea lor, toți își îndreaptă mulțumirile și nădejdea spre Stalin. Toți îl simțim privirea dreaptă, caldă, mintea și inima darnică, și încrederea noastră în puterea de neînvins a revoluției crește; se întărește voința noastră de a învinge și se consolidează credința noastră în înfrângerea lagărului imperialist-războinic, în izbânda lagărului democrației și al păcii.

Și odată cu aceasta se întărește hotărîrea noastră de a lupta pentru a fi demni ucenici ai lui Stalin, de a nu cruța forțele noastre pentru a sui tot mai sus — pe drumul lui Stalin!“².

Poporul muncitor din R.P.R. e mândru că are în fruntea sa luptători încercați, hotărîți, devotați fără margine Patriei și poporului cum sunt tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej, Ana Pauker, Vasile Luca, Teohari Georgescu și alți conducători ai Partidului. Oamenii muncii iubesc conducătorii Partidului pentru că în ei găsesc întruchipate cele mai bune calități ale omului nou, ale comunistului, care luptă cu abnegație și curaj, sub nebăruitul steag al lui Marx, Engels, Lenin și Stalin, pentru o viață liberă, îmbelșugată și fericită a oamenilor muncii, pentru triumful marilor idei ale păcii și socialismului.

¹ Ana Pauker: „La a 70-a aniversare a nașterii tovarășului Stalin“, în „Lupta de clasă“ nr. 6, Decembrie 1949.

² Ibidem.